

Eindrapportage: onderzoeksproject 'evaluatie cocreatie ouderenvriendelijk Buitenveldert'

Author(s)

Rijkers-de Boer, Caroline; Heijnsman, Anke; van Nes, Fenna

Publication date

2020

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Rijkers-de Boer, C., Heijnsman, A., & van Nes, F. (2020). *Eindrapportage: onderzoeksproject 'evaluatie cocreatie ouderenvriendelijk Buitenveldert'*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library: <https://www.amsterdamuas.com/library/contact>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

EINDRAPPORTAGE

ONDERZOEKSPROJECT 'EVALUATIE COCREATIE
OUDERENVRIENDELIJK BUITENVELDERT'

Caroline Rijkers-de Boer, Anke Heijman en Fenna van Nes

EINDRAPPORTAGE

ONDERZOEKSPROJECT 'EVALUATIE COCREATIE OUDERENVRIENDELIJK BUITENVELDERT'

Eindrapportage van het onderzoeksproject 'Evaluatie cocreatie ouderenvriendelijk Buitenveldert' in het kader van Age-Friendly Amsterdam.

Opdrachtgever: Johan Osté, senior beleidsadviseur volksgezondheid, GGD Amsterdam, Gemeente Amsterdam.

Financiering: Gemeente Amsterdam en Hogeschool van Amsterdam, Urban Vitality.

Auteurs: Caroline Rijkers-de Boer, onderzoeker, Hogeschool van Amsterdam.

Anke Heijnsman, onderzoeker, Hogeschool van Amsterdam.

Fenna van Nes, senior onderzoeker, Hogeschool van Amsterdam.

De foto's in dit verslag zijn gemaakt door Fred van Diem Photography tijdens de vergadering van de werkgroep op 5 december 2019. Alle aanwezigen hebben schriftelijk toestemming gegeven voor publicatie van de foto's.

Datum: januari 2020.

Hogeschool van Amsterdam, Urban Vitality

Tafelbergweg 51

1105 BD Amsterdam Zuidoost

Nederland

INHOUD

Inleiding	7
Achtergrond Age-Friendly City	8
Methode	9
Resultaten	10
Conclusie en aanbevelingen	16
Bronvermelding	17

De inlichtingen zijn vertrouwelijk gemaakt. Het is niet toegestaan deze te verspreiden of openbaar te maken. Het is niet toegestaan deze te kopiëren of te verspreiden. Het is niet toegestaan deze te verspreiden of openbaar te maken. Het is niet toegestaan deze te kopiëren of te verspreiden.

Inlichtingen per maat:

Leeftijd	2018	2019
Jonger dan 65	15,63	15,63
65-75	18,34	18,34
75-85	27,51	27,51
Ouder dan 85	41,0	41,0

Tussen 2018 en 2019 is er een toename van 4,91% in de achterstand van de inlichtingen. Voor de consulten is er een toename van 4,91% in de achterstand van de inlichtingen. De consulten mogen 5 minuten duren. Hiervoor ook 4%.

Consult 5-10 minuten: 9,99 in 2018 en 9,97 in 2019.

Er zijn ook tarieven voor langere consulten en video. De verhoging is voor alle tarieven 4%.

Er zijn wel aparte tarieven voor de PDM-EGG, maar voor de PDM-EGG staan ze niet in de tabel.

3 november 2019, Ciza Griffioen

porters

De inlichtingen zijn vertrouwelijk gemaakt. Het is niet toegestaan deze te verspreiden of openbaar te maken. Het is niet toegestaan deze te kopiëren of te verspreiden.

INLEIDING

Voor u ligt de eindrapportage van het onderzoeksproject 'evaluatie cocreatie ouderenvriendelijk Buitenveldert'.

Dit project is een vervolg op het co-onderzoek naar de ouderenvriendelijkheid van de wijk Buitenveldert. In het eerste project onderzochten oudere co-onderzoekers samen met professionele onderzoekers de ouderenvriendelijkheid van de wijk. Het onderzoeksteam interviewde (kwetsbare) oudere bewoners en schreef op basis van de resultaten van die interviews een rapport met 53 aanbevelingen (Team Ouderenvriendelijk Buitenveldert, 2017). Om die aanbevelingen te implementeren werd in 2018 de werkgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert opgericht. Die werkgroep werd een belangrijke partner van Stadsdeel Zuid om de ouderenvriendelijkheid

daar te verbeteren. Deze nieuwe samenwerking tussen de ouderen uit de werkgroep en medewerkers van het stadsdeel is een proces van cocreatie. Wij gebruiken hier de definitie van cocreatie volgens De Koning & Van den Broek (2011). Die luidt: 'het op een gelijkwaardig niveau ontwikkelen en verbeteren van beleid en diensten samen met burgers en professionals'.

Het doel van het onderzoeksproject was het verkrijgen van diepgaand inzicht in het verloop van het proces van cocreatie van ouderenvriendelijk Buitenveldert.

In dit rapport leest u meer over onze onderzoeksmethode, de bevindingen van het onderzoek en we geven aanbevelingen, gericht op ontwikkelaars en uitvoerders van vergelijkbare projecten in andere (Amsterdamse) wijken.

ACHTERGROND AGE-FRIENDLY CITY

Een stad waar oudere bewoners prettig kunnen leven. Dat is het doel van Age-Friendly Cities. Het concept Age-Friendly City is ontwikkeld door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). In 2006 is een wereldwijd netwerk van Age-Friendly steden actief geworden en inmiddels zijn duizend Age-Friendly steden en gemeenschappen aangesloten, verspreid over 41 landen. Amsterdam is in 2015 onderdeel geworden van dit WHO-netwerk. Dat betekent dat de stad zich wil inzetten om meer leeftijdsvriendelijk te worden.

Ouderenvriendelijke wijken en steden ontstaan niet vanzelf en leefbaarheid vergt inzet en toewijding van veel stakeholders.

Partnerschappen tussen gemeente, oudere bewoners, professionals en maatschappelijke organisaties worden gezien als een cruciaal onderdeel bij het creëren van ouderenvriendelijke steden. (Buffel (ed), 2015.) Een wijk of stad die actief tegemoet wil komen aan de wensen en behoeften van ouderen kan niet zonder de duurzame en gelijkwaardige inbreng van ouderen zelf. De WHO wijst ook hierop en benadrukt dat bij het ontwikkelen van een ouderenvriendelijke stad ouderen in alle fases moeten worden betrokken. (WHO, 2007.)

METHODE

Dit onderzoek is opgezet als een naturalistic case study. (Abma & Stake, 2001.) Daarbij is de complexiteit van de cocreatie van ouderenvriendelijk Buitenveldert door middel van verschillende dataverzamelmethodes in kaart gebracht en geanalyseerd door de leden van de werkgroep, de samenwerkingspartners vanuit het stadsdeel en andere betrokkenen bij het verbeteren van de ouderenvriendelijkheid van Buitenveldert.

Dataverzameling heeft plaatsgevonden in de periode tussen maart 2018 en september 2019 door middel van:

- participatieve observaties tijdens bijeenkomsten van de werkgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert;

- analyse van relevante documenten, zoals verslagen van bijeenkomsten, mailconversaties en gemeentelijke documenten;
- semigestructureerde interviews met de voorzitter van de werkgroep en de Regisseur Zorg en Welzijn van Stadsdeel Zuid.

Een beschrijvende, thematische analyse van de verzamelde gegevens heeft in verschillende stappen plaatsgevonden. De eerste (voorlopige) resultaten van de analyse zijn in oktober 2019 voorgelegd aan de werkgroep en de samenwerkingspartners vanuit het stadsdeel.

Zij herkenden zich in de analyse waarna de resultaten verwerkt zijn in deze eindrapportage.

RESULTATEN

In dit hoofdstuk van het onderzoeksverslag beschrijven we de resultaten. Gestart wordt met een beschrijving van de werkgroep. Daarna volgt een beschrijving van het proces van de werkgroep met het uitwerken van één van de geprioriteerde aanbevelingen uit het co-onderzoek, het verbeteren van de positie van de Praktijkondersteuner Huisarts Ouderen.

Beschrijving werkgroep

De werkgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert bestaat uit een vaste kern van zeven ouderen. Eén van hen heeft de rol van voorzitter en is daarmee zowel het aanspreekpunt als de aandrijver van de werkgroep. De werkgroep vergadert eenmaal per zes weken in het Huis van de Wijk Buitenveldert. Tussen de vergaderingen door heeft de werkgroep regelmatig contact via e-mail en komen subgroepen bijeen om zaken uit te werken of presentaties te geven. Het lidmaatschap van de werkgroep wordt gezien als vrijwillig, maar niet vrijblijvend.

Het doel van de werkgroep is het ontwikkelen en uitvoeren van een programma, gericht op het realiseren van de ouderenvriendelijke wijk Buitenveldert. Dit past in de bredere ontwikkeling van Amsterdam als Age-Friendly City. *“De werkgroep ambieert de vooruitgeschoven post van de kwetsbare ouderen in Buitenveldert te zijn”.*

De werkgroep werkt op basis van het rapport Ouderenvriendelijk Op Maat. (Team Ouderenvriendelijk Buitenveldert, 2017.) Dit rapport – met 53 aanbevelingen die gebaseerd zijn op interviews met (kwetsbare) ouderen uit de wijk – hebben zij zelf geschreven in de fase van co-onderzoek (2016-2017). De voorzitter van de werkgroep, Hans Wamsteeker, zegt hierover: “We willen ons echt druk maken en zorgen dat de aanbevelingen worden geïmplementeerd. [...] Dat zou de richting moeten zijn. En dat

past natuurlijk in de behoefte die toch in de stad bestaat om de burger nabij te zijn, bij het beleid te betrekken, want het moet natuurlijk in toenemende mate mét ons gaan en niet óver ons.”

Uit de 53 aanbevelingen heeft de werkgroep zelf drie prioriteiten geselecteerd:

1. De positie (financiering) van de Praktijkondersteuner Huisarts Ouderen (POH-O).
2. De opvang van mensen met (beginnende) dementie.
3. Ontmoetingsmogelijkheden voor jong en oud.

Vanuit Stadsdeel Zuid wordt de werkgroep ondersteund door twee ambtenaren, de Regisseur Zorg en Welzijn en een gebiedsmakelaar. De werkgroep nodigt hen uit voor vergaderingen en heeft zo de regie. De rol van de ambtenaren is het vormen van de verbinding tussen de werkgroep en het stadsdeel. Hans Wamsteeker: “Zonder hen zou de werkgroep echt onthand zijn, omdat je dan dat heel erg belangrijke kanaal naar het stadsdeel mist.” De werkgroep werkt niet in opdracht van het stadsdeel en ontvangt ook geen subsidie. Omdat de werkgroep geen formele partner van het stadsdeel is, hoeven zij ook geen verantwoording af te leggen. Maar de werkgroep heeft het stadsdeelbestuur op bepaalde onderwerpen ook nodig, dus de werkgroep moet blijven informeren. Er is een mondelinge, onderlinge intentieverklaring voor het aangegane partnerschap. Die is niet schriftelijk vastgelegd in een convenant. De werkgroep voelt zich sterk verantwoordelijk voor haar taak en doelstelling en wil ook juist verantwoording kunnen afleggen (legitimiteit) over wat ze doen en bereiken.

Het partnerschap van de werkgroep met het stadsdeel zorgt ervoor dat partners (zoals de gemeente en de GGD de werkgroep) weten te vinden. Zo was de werkgroep betrokken bij verschillende buurtschouwen en de opzet van een wandelroute met ouderenvriendelijke bankjes. Ook werd de werkgroep uitgenodigd om haar ambities en plannen rondom de POH-O te presenteren aan werknemers van het Zilveren Kruis, toen die in het Menno Simonshuis waren voor een bijeenkomst.

Naast het partnerschap met het stadsdeel wil de werkgroep ook graag 'tentakels' in de wijk hebben. Daarmee bedoelen ze directe lijnen met wijkbewoners, organisaties en professionals. Mogelijke partners worden uitgenodigd voor vergaderingen in het Huis van de Wijk. Met enige regelmaat verschijnen ook oproepjes in de wijkkrant voor nieuwe leden voor de werkgroep, met het oog op uitbreiding/versterking.

De werkgroep wil de belangen van kwetsbare ouderen in Buitenveldert behartigen.

Hans Wamsteeker koppelt ook het voortbestaan van de werkgroep hieraan:

"In hoeverre zijn we eigenlijk die vooruitgeschoven post die we ambiëren te zijn? Zijn we eigenlijk wel bezig met het implementeren van de aanbevelingen? Of zijn we eigenlijk gewoon een handig verlengstuk van de stadsdeelambtenaren, omdat het voor hen wel prettig is dat ze in ieder geval een responsgroepje hebben?"

Het bereiken van resultaten, successen, is een belangrijke missie van de werkgroep. De werkgroep is opgericht om de aanbevelingen te implementeren en dat willen ze dus ook bereiken. Als dit niet mogelijk zou blijken, zou de motivatie afnemen en dat zou kunnen betekenen dat de werkgroep zichzelf opheft.

De casus in de volgende paragraaf geeft een inzicht in het implementatieproces van de eerste aanbeveling. Wat waren successen en teleurstellingen en hoe is daarmee omgegaan?

Praktijkondersteuner Huisarts-Ouderen

Hans Wamsteeker: "Die Praktijkondersteuner Huisarts-Ouderen, dat is een ontzettend goede casus. Een erg goede ervaring om te zien wat je in beweging kunt krijgen, wat je kunt bewerkstelligen".

De eerste prioriteit van de werkgroep Oudervriendelijk Buitenveldert was het versterken van de positie (financiering) van de Praktijkondersteuner Huisarts-Ouderen (POH-O). De werkgroep is van mening dat de POH-O een zeer belangrijke rol heeft in het voorkomen van kwetsbaarheid.

Om escalatie van problemen te voorkomen en kwaliteit van leven te behouden/verbeteren wil de werkgroep dat ouderen die het risico lopen kwetsbaar te worden tijdig preventieve ondersteuning krijgen aangeboden.

De werkgroep wil "... overal kijken waar we aan knoppen kunnen draaien om op termijn de financiering van POH-O veilig te stellen".

De werkgroep wil met dit project bereiken dat ouderen op het juiste moment de juiste ondersteuning krijgen en dat de financiering van de POH-O structureel wordt. De rol die de werkgroep op zich neemt, wordt omschreven als "... steun geven, druk uitoefenen, aandacht geven, warm maken en aanwakkeren, op de agenda brengen en houden".

Volgens de werkgroep zou de POH-O alle 75-plussers van de huisartsenpraktijk kunnen opzoeken om na te gaan 'hoe het gaat', zodat er geen kwetsbare ouderen onder de radar blijven. Maar niet elke huisarts in Buitenveldert heeft een POH-O in dienst en daardoor blijven op dit moment kwetsbare ouderen wél onder de radar.

Daarnaast is de financiering van zorg door de POH-O niet geoormerkt en is deze structureel kwetsbaar. De gemeente is het met de werkgroep eens dat de POH-O een belangrijke rol heeft en ondersteunt de aanbeveling van de werkgroep om de positie van de POH-O te versterken.

Na agendering van het onderwerp in januari 2018 probeert de werkgroep een bijeenkomst te plannen met de Wijkgroep Huisartsen Buitenveldert. In deze wijkgroep zijn alle huisartsen van Buitenveldert verenigd en werken zij samen om problemen aan te pakken. Tot een overleg komt het helaas niet direct. De voorzitter van de wijkgroep reageert niet op verzoeken van de werkgroep.

De werkgroep reflecteert hierop dat dit mogelijk te maken heeft met de onbekendheid van de werkgroep (onbekend maakt onbemand), maar ook dat de versnippering van de huisartsfunctie in de wijk een rol speelt.

In oktober 2018 krijgt de werkgroep bericht van het stadsdeel dat op 19 november directieleden van het Zilveren Kruis naar het Menno Simonshuis komen. Het stadsdeel denkt dat dit een goede gelegenheid is om mensen van het Zilveren Kruis de boodschap van de noodzaak van structurele POH-O financiering onder de aandacht te brengen. Paulien Luimes, Regisseur Zorg & Welzijn, legt uit hoe belangrijk het partnerschap van de werkgroep is:

“Voor die zorgverzekeraar zijn wij als stadsdeel eigenlijk al geen partij om überhaupt mee in gesprek te gaan, maar ze worden zenuwachtig van een groep bewoners die een standpunt en een visie heeft over een onderwerp waar zij over gaan. En die dat dan met hen ook gaan delen. Daar slaan ze veel eerder op aan dan op een organisatie, waarin de machtsverhoudingen al heel duidelijk zijn.”

De urgentie van een volwaardige inzet en financiering van de POH-O in de huisartspraktijken in Buitenveldert wordt in twintig minuten uiteengezet door twee leden van de werkgroep. De directievoorzitter van het Zilveren Kruis geeft na afloop van de presentatie aan dat een dergelijk initiatief vanuit de buurt zeer wordt gewaardeerd.

Ondanks eerdere mislukte pogingen om met de huisartsen in contact te komen, neemt de werkgroep weer initiatief tot contact. In december 2018 heeft de werkgroep (op haar initiatief dus) een gesprek met de Algemeen Manager en de Coördinator Ouderenzorg en Wijkgerichte Samenwerking van de Coöperatie Huisartsen Amsterdam Groot-Zuid (CHAGZ). De conclusie van dat gesprek is dat iedereen positief staat tegenover de ideeën. Gezamenlijk komt men overeen dat de volgende stap zou zijn om gezamenlijk met de huisartsen een plan uit te werken met geld en afspraken over uren/inzet.

Na deze afspraak stagneert het proces rondom de POH-O, tot frustratie van de werkgroep. De voordelen van het POH-O plan zijn in de ogen van de werkgroep groot. Men begrijpt niet dat dit niet door de huisartsen wordt gezien, dat ze de aanbeveling van de werkgroep niet overnemen en vooral dat ze op geen enkele manier met de werkgroep in contact komen. Er ontstaat een impasse. De leden van de werkgroep stellen zichzelf meermaals de vragen: “Hoe komt het dat wij als werkgroep niet verder komen met de aanbeveling POH-O in de huisartsenpraktijken? Welke strategische zetten kunnen wij doen, zodat boel wél in beweging komt? Hebben we wel aanzien en doet onze stem er wel toe? Hoe moeten we optreden om (meer) in beeld te komen als serieuze gesprekspartner bij de beleidsmakers (zorgverzekeraar) en professionals (huisartsen) in de wijk?

Hoe maken we onze rol als werkgroep (meer) legitiem?"

Voorzitter Hans Wamsteeker omschrijft het als een politiek spel. Hij heeft echter in zijn leven vaker politieke spelletjes gespeeld en is niet van plan de huisartsen met rust te laten. Daarvoor is voor hem het implementeren van de aanbeveling rondom de POH-O te belangrijk: *"We moeten zorgen dat we aan tafel komen. Het is meer de organisatie, de weg ernaartoe. Dat levert het probleem op, dat dat gesprek er niet komt. Ik verwacht dat het op inhoud niet zal afketsen."*

Na maanden wachten concludeert de werkgroep dat Paulien vanuit haar rol als Regisseur Zorg & Welzijn moet proberen de impasse te doorbreken. Het voelt voor de werkgroep als een soort van capitulatie. Het is, met alles wat ondernomen is, niet gelukt om serieus genomen te worden. Er is een ambtenaar nodig om aan tafel te komen met de huisartsen...

De werkgroep zet in het voorjaar van 2019 een nieuwe strategie in om met de huisartsen om de tafel te komen. Hans Wamsteeker nodigt de voorzitter van de Wijkgroep Huisartsen Buitenveldert uit voor een informele koffieafspraak. Tijdens die afspraak zet Hans de ideeën van de werkgroep uiteen en krijgt hij steun van de voorzitter. Het ijs is gebroken. Ze zijn er beiden van overtuigd dat ze in goede samenwerking effect kunnen sorteren bij het Zilveren Kruis. De voorzitter van de Wijkgroep zet daarna het POH-O onderwerp en de werkgroep op de agenda van het overleg in juni.

In juni 2019 volgt de langverwachte afspraak tussen afgevaardigden van de werkgroep en de Wijkgroep Huisartsen Buitenveldert. Het is een positieve bijeenkomst, waarin de wijkgroep geïnteresseerd blijkt in het verhaal en aangeeft de urgentie ook te voelen. Men wil graag

samenwerken met werkgroep. De wens voor een POH-O in elke huisartsenpraktijk wordt uitgesproken.

Tegelijkertijd is ook het Zilveren Kruis verdergegaan met het onderwerp. Een propositieaanvraag van drie zorggroepen (waaronder de CHAGZ) om POH-O inzet in Amsterdam uit te breiden, wordt gehonoreerd. "Het Zilveren Kruis ondersteunt deze ambitie en heeft een driejarige financiering toegezegd voor inzet van POH-O in alle Amsterdamse huisartsenpraktijken. Dit bedrag komt vanuit de substitutiegelden, bedoeld om de toestroom naar het ziekenhuis af te remmen. Als de eerste lijn de kwetsbare ouderen in Amsterdam goed in beeld heeft, kan dat een deel van de opnames voorkomen. Dat is de achterliggende gedachte. Ook kan de kwetsbare/complex patiënt bij ontslag beter worden opgevangen in de thuissituatie." (<https://www.elaa.nl/actueel/48-ouderenzorg/676-praktijkondersteuner-ouderen-in-alle-amsterdamse-huisartsenpraktijken>).

Na deze successen blijft de werkgroep betrokken bij het onderwerp. Er wordt actief contact gelegd met de huisartsen en de huisartsen die nog geen POH-O in dienst hebben worden gestimuleerd om zich te verdiepen in de financiering via het Zilveren Kruis. Ook wordt actief met de huisartsen meegedacht over het verzamelen van gegevens over de resultaten van extra financiering voor de POH-O. Relevante uitkomstmaten zijn volgens de werkgroep kwaliteit van leven (gericht op gelijk blijven, omdat verbetering niet haalbaar is bij de doelgroep) en het aantal crisissituaties (met als doel SEH-opnames te verminderen en te voorkomen). De werkgroep wil dat over anderhalf jaar kan worden aangetoond dat POH-O inzet effect heeft, zodat het Zilveren Kruis daarna gericht kan inkopen en de financiering structureel kan worden.

Thema's

De beschrijvende resultaten zijn geanalyseerd door middel van een thematische analyse, vanwaaruit vier thema's naar voren kwamen: positiebepaling, geloofwaardigheid verwerven, volhouden en alternatieve wegen zoeken en voeden en verduurzamen. Hieronder worden deze thema's uitgewerkt.

Positiebepaling

Uit de data bleek dat de werkgroep zich in een spanningsgebied bevindt tussen de gemeente en de achterban (oudere inwoners van Buitenveldert). Voor de werkgroep is dit een terugkerend onderwerp van discussie. De werkgroep ziet zichzelf als een vooruitgeschoven post, maar als men te ver naar voren gaat, raakt men achterban kwijt en komt men te dicht bij de gemeente. De gemeente wil de werkgroep haar eigen ruimte geven en kiest bewust voor een faciliterende rol. Die rol levert de werkgroep ook veel op. Onder andere contacten en geloofwaardigheid.

Hierdoor is het ook niet wenselijk om te ver van de gemeente af te geraken. De werkgroep is hierdoor continu bezig om in het spanningsveld tussen gemeente en achterban de eigen positie te kiezen en te versterken en met de juiste partners in contact te komen, om de aanbevelingen uit de onderzoeksfase uit te voeren.

Geloofwaardigheid verwerven

De werkgroep heeft sinds de oprichting continu gewerkt aan haar geloofwaardigheid. De gemeente had als partner van de werkgroep hierin een belangrijke rol. De eigen geloofwaardigheid werd door de werkgroep zelf wel eens in twijfel getrokken, met name op het moment dat contact met huisartsen niet kon worden gelegd. De werkgroep voelde zich daardoor niet serieus genomen en dat zorgde voor discussies over de eigen legitimiteit. Essentieel in de geloofwaardigheid van de werkgroep is dat deze gebaseerd

is op de unieke, eigen stem die men kan en wil laten horen. Bij kennismaking met nieuwe partners zorgt deze stem, in combinatie met de professionele houding van de leden van de werkgroep, voor geloofwaardigheid.

Volharding en alternatieve wegen zoeken

Om succes in de POH-O casus te bereiken waren twee aspecten belangrijk. De eerste omschrijven wij als volharding. De werkgroep had het versterken van de positie van de POH-O zelf geselecteerd als prioriteit nummer één en beet zich daardoor vast in het onderwerp. Lukte het rechtsom niet om bij de huisartsen aan tafel te komen, dan werd er een plan voor rechtdoor en linksom bedacht.

De gemeente werd gevraagd te bemiddelen, samenwerkingspartners van de huisartsen werden uitgenodigd en uiteindelijk werd informeel contact gelegd met een huisarts met een sleutelpositie. Deze laatste manier bleek succesvol om ruim een jaar later als geloofwaardige partner bij de huisartsen aan tafel te komen.

Voeden en verduurzamen

De werkgroep erkent dat de input vanuit de achterban nodig is om geloofwaardig te blijven in de ambitie als vooruitgeschoven post. De kracht van deze werkgroep is dat men spreekt vanuit de verhalen en ervaringen van de achterban in de wijk. Een tweede soort voeding die wordt gezocht, is nieuwe leden. De werkgroep moet sterk genoeg blijven en blijven bestaan als huidige leden niet meer actief kunnen of willen zijn. Hierbij komt ook het verduurzamen naar voren. Bij alles wat de werkgroep doet, wil men dat het duurzaam is. Zowel wat betreft het voortbestaan van de werkgroep, als de onderwerpen die worden aangepakt. Zo is de werkgroep niet tevreden met een driejarige financiering voor de POH-O. Een en ander moet structureel beter worden gefinancierd.

CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

In dit onderzoek stond het proces van cocreatie van de werkgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert in partnerschap met het stadsdeel centraal. Concluderend labelen wij de als succesvol. De werkgroep heeft als betrouwbare partner met een unieke, eigen stem geloofwaardigheid verworven. Door middel van volharding en het zoeken en bewandelen van alternatieve wegen is positief resultaat bereikt. Hoewel het spanningsveld tussen de gemeente en de achterban niet altijd even gemakkelijk is, was en is de faciliterende rol van de gemeente belangrijk in het proces.

Vanuit de resultaten hebben wij onderstaande aanbevelingen geformuleerd voor de werkgroep Ouderenvriendelijk Buitenveldert. Deze aanbevelingen kunnen ook worden gebruikt door soortgelijke werkgroepen.

Aanbevelingen voor de werkgroep

1. Maak gebruik van de (machts)positie die een groep mondige, actieve burgers heeft.
2. Zorg voor een brug naar de gemeente, maar houd ook voldoende afstand.
3. Gebruik de aanbevelingen uit het co-onderzoek als leidraad om met elkaar terug en vooruit te kijken.

4. Ken het politieke spel en gebruik het strategisch.
5. Kom in contact met partijen via alternatieve wegen. (Bijvoorbeeld informeel en via de brug van de gemeente.)
6. Ken je grenzen en spring niet verder dan je polsstok lang is.

Daarnaast hebben we aanbevelingen voor onze opdrachtgever, de gemeente Amsterdam:

Aanbevelingen voor de gemeente

1. Ga uit van een gelijkwaardig partnerschap tussen gemeente en de werkgroep.
2. Zorg dat ambtenaren een brug vormen tussen de werkgroep en de gemeente.
3. Open deuren voor de werkgroep, maar alleen op initiatief van de werkgroep.
4. Zorg in de eigen contacten binnen de gemeente voor legitimiteit van de werkgroep.
5. Zorg dat de werkgroep wordt uitgenodigd, gezien en erkend als geloofwaardige gesprekspartner.

BRONVERMELDING

Abma, T.A. & Stake, R.E. (2001). Stake's responsive evaluation: Core ideas and evolution. *Responsive Evaluation*, 4: 7-22.

Buffel, T. (Ed) (2015) *Researching Age-Friendly Communities. Stories from Older People as Co-Investigators*. Manchester: The University of Manchester Library.

Koning, N. de & Broek, T. van den (2011). *Cocreatie bij de overheid; experimenteer met beleid!* TNO.

Team Ouderenvriendelijk Buitenveldert (2017). *Ouderenvriendelijk Op Maat - Onderzoeksrapport van het project ouderenvriendelijk Buitenveldert*. Te downloaden via: https://ouderenvriendelijkbuitenveldert.files.wordpress.com/2016/06/20170829_rapport-ouderenvriendelijk-buitenveldert-op-maat-def3.pdf

WHO. (2007). *Global Age-Friendly Cities: A Guide*. Geneva: World Health Organization.

Creating Tomorrow